

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Никола Георгиев Шопов, дм

началник на Отделение по военномедицинска експертиза за работа на вода в Научно-приложен център по военномедицинска експертиза, авиационна и морска медицина на Военномедицинска академия – София

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, по научна специалност „Медицина на бедствените ситуации” за нуждите на факултет „Обществено здравеопазване”, Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина”, обявен в ДВ, бр. 43/31.05.2019 г.

Съгласно решение на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здравеопазване”, вписано в протокол № 141/12.07.2019 г. и Заповед № Р-109-234 от 26.07. 2019 г. на Ректора на МУ – Варна, съм избран за външен член на Научно жури по процедура за заемане на академична длъжност „Доцент” в МУ – Варна. Възложена ми е задача да изготвя становище относно конкурса, в който единствен кандидат е **гл. ас. Николина Радкова Радева, доктор.**

Предоставените ми документи са съобразени със ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение и отговарят на изискванията за заемане на посочената длъжност. Оценката на кандидата е комплексна и включва научноизследователската, учебно-преподавателската и практическата дейност на кандидата, съгласно Правилник за развитие на академичния състав в Медицински университет – Варна.

I. Кратки данни за професионалния път на кандидата

Гл. ас. Николина Радкова Радева завършва Пета езикова гимназия „Йоан Екзарх” във Варна с френски език през 2002 г. След което завършва Икономически университет – Варна с образователно-квалификационна степен бакалавър по специалност „Туризм” и последователно придобива две магистърски степени по „Корпоративни финанси” и „Здравен мениджмънт”. През 2018 г. придобива ОКС „Доктор” по специалност „Медицина на бедствените ситуации”, като успешно защитава теза „Превенция на стреса като значим проблем за групи в риск при бедствени ситуации”.

Професионалното развитие на кандидата преминава през длъжностите: одитор по качество на предоставените услуги в Испания, експерт по международни проекти и програми в МУ-Варна, административен асистент в катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина”, асистент по медицина на бедствените ситуации. От август 2018 г. е главен асистент в същата катедра, като понастоящем е и координатор на Университетския център по морско здравеопазване на МУ-Варна.

II. Научноизследователска дейност и научни приноси

Научноизследователската дейност на гл. ас. Николина Радева се оценява съобразно минималните и допълнителни наукометрични изисквания посочени в Приложения 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна на базата на представените реални публикации. Научната дейност в наукометричен аспект може да се обобщи по следния начин:

1. Общ брой на научни публикации

Общата научна активност на кандидата включва **81** публикации:

- дисертационен труд и автореферат – 2 броя;
- монографии – 2 броя;
- учебни ръководства – 2 броя;
- статии в научни списания, включени в представената академична справка от МУ-Варна с рег. № 379/26.07.2019 г. – 36 броя;
- други научни публикации, придружени с удостоверение от издателя, извън тези от академичната справка – 4 броя;
- доклади от конференции – 35 броя.

От всички публикации **45** отговарят на категорията „научноизследователска дейност“, като изключвам дисертационния труд и докладите от различни научни конференции.

От тези публикации **28** броя участват като доказателствен материал в справката за изпълнение на минималните изисквания на заемане на АД „Доцент“, съгласно ЗРАСРБ от 2018 г.

Представените от кандидата публикации за участие в конкурса, като брой и категории, напълно съответстват на препоръчителните количествени критерии за заемане на АД „Доцент“ приети в МУ-Варна.

2. Авторство

От представени 45 научни публикации в 14 доктор Радева е първи автор (31.1%), в 11 от статиите е втори автор (24.5%), а трети или последващ автор е в 20 публикации, което представлява 44.4% от общия брой.

3. Импакт фактор

Три от статиите са публикувани в чужди списания с импакт фактор по 0.565, с общ IF от 1.7.

4. Брой на цитиранията

В изготвената академична справка от МУ – Варна с рег. № 362/24.07.2019 г. се вижда, че доктор Радева е цитирана **9 пъти**:

- в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 1 цитиране, (Д11);
- в нереферирани списания с научно рецензиране – 8 цитирания, (Д12).

5. Характеристика и приноси на научните публикации

Научните публикации на доктор Радева обхващат областите:

- „Медицина на бедствените ситуации“
- „Медицинско осигуряване при бедствени ситуации“
- „Готовност за бедствия и аварии“
- „Подготовка при терористична атака и антитероризъм“
- „Медицинско осигуряване при бедствия и кризи с голям брой пострадали“
- „Disaster medicine“

Тъй като монографичният-хабилитационен труд на доктор Радева „Актуални аспекти на защитата на населението при бедствени ситуации“ е надлежно рецензиран, само ще подчертая, че този труд има значим практично-приложен характер. В него се дават характеристики на бедствените ситуации, прави се кръстосан анализ на термините – бедствие, криза и извънредна ситуация. Изследва се риска от бедствия и се дават насоки за неговото управление. В монографията се анализират актуалните

подходи за защита на населението при бедствени ситуации и задачите на медицинското осигуряване при възникването на такива събития.

С изключителна практическа насоченост е „Двуетичния терминологичен речник“, чийто съавтор е доктор Радева. Този речник се явява едно чудесно и полезно учебно ръководство по медицина на бедствените ситуации.

Важен дял от научните проучвания на кандидата са тези свързани с проблемите на екокатастрофите, екологичните проблеми от замърсяване на морските води, химическите и други производствени аварии, които предизвикват редица здравни и екологични проблеми.

Чрез няколко анкетни проучвания се изследва и оценява информираността и подготовката на медицинските кадри и населението за бедствени ситуации. Проучват се групи в риск и специално групата на хора с увреждания. Изследват се психологичните проблеми и стреса при бедствени ситуации. Много интересни и представителни са проведените експерименти с опитни животни.

Доктор Радева е един от малкото научни изследователи в България, която в свои публикации прави медико-географска характеристика на различни бедствени ситуации и систематизира последиците от тях. Тя прави задълбочени проучвания на наводненията, пожарите, свлачищата, земетресенията и други бедствени ситуации.

Въпреки, че не подлежат на рецензиране за научна активност се приемат също и многобройните участия на кандидата в национални и международни конференции и научни форуми (51 броя), където тя е представила 35 доклада. Това допълнително показва нейната високата активност и разностранни научни интереси.

6. Значимост на приносите за науката и практиката

Научните проучвания на доктор Радева имат съществен принос към науката в България. Това важи в най-пълна степен за осветляването и проучването на различни проблеми в областта на медицината на бедствените ситуации. Представените публикации показват наличието на широки познания и научни интереси в сферата на медицинската специалност, в която тя е и преподавател.

Обобщено може да се заключи, че научните приноси на доктор Радева са безспорни, покриват качествените и количествени критерии и отговарят на изискванията за заемане АД „Доцент“ в МУ – Варна.

III. Учебно-преподавателска дейност

Видно от академичната справка с рег. № 112-166/15.07.2019 г. е, че доктор Радева започва своята преподавателска дейност през месец май 2015 г. През последните 4 години тя води лекции и упражнения, като има средна учебна натовареност от 339 учебни часа, което е малко под възприетия норматив от 360 часа. Но предвид нейното участие в над 10 национални и международни научни и образователни проекта може да се заключи, че доктор Радева е преподавател с достатъчно висока учебна натовареност. Също така тя е включена в изготвянето на учебни програми и тестове, активно участва в изпитни комисии на семестриални изпити.

Владеенето от доктор Радева на английски, френски, немски и руски езици на високо комуникативно ниво е важен допълнителен фактор за разширяване на информираността и работата ѝ с научна литература, и не по-малко важно е ключово условие при преподаването на чуждестранни студенти.

Преценявам изложеното по-горе като надежден фундамент за качествена по-нататъшна учебно-преподавателска реализация чрез заемане на АД „Доцент“.

IV. Практическа дейност

Доктор Радева притежава висока професионална компетентност, има значителен брой допълнителни квалификации и умения, за които е представила съответни сертификати и документи.

Тя е член на Френското дружество по медицина на катастрофите, на Българското научно дружество по обществено здраве, Съюза на учените, Дружеството на инвалидите - Варна.

Участвала е в курсове и обучения у нас и в чужбина като лектор и модератор, като е получила официални благодарствени писма от ВМС, от Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия. Доктор Радева активно участва в дейности по утвърждаване на морското здравеопазване в Р България и оказване на помощ на море.

Притежава отлични компютърни и статистически умения, проявява колегиалност и толерантност, способност за работа в екип.

V. Критични бележки и препоръки

Считам, че видимостта и разпознаваемостта на интересните и значими резултати от научните изследвания на гл.ас. Николина Радева биха нарастнали, ако в бъдещата си публикационна активност тя разшири кръга от научни списания, към които насочва своите статии. Като препоръчвам по възможност тези публикации да са на английски език.

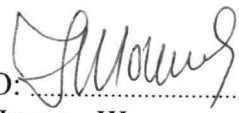
ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на анализа на цялостната научна и преподавателска дейност и нейното съответствие със ЗРАСРБ, имам „положително” становище по конкурса и качествата на кандидата доктор Радева. Считам, че тя е изграден специалист, изследовател и преподавател, и притежава професионални качества и академичен потенциал да заеме длъжността „Доцент”. В тази връзка:

Предлагам на Уважаемото жури да присъди **академична длъжност „Доцент”** в област на висшето образование **7. Здравеопазване и спорт**, професионално направление **7.4. Обществено здраве**, по научна специалност **„Медицина на бедствените ситуации”** на **Николина Радкова Радева, доктор.**

05.09.2019 г.
гр. Варна

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

Доц. д-р Никола Шопов, дм